

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 10
Nummer 3
Oktober 2018

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Plony Herweijer, voorzitter
Gertrude de Regt, eindredactie
Gert-Jan Eikelboom
Janneke de Jongh
Anet Lindeman-Evertsens
Janita Molenaar
Dicky Qualm-Visser
Nicoline van Wijngaarden-Kersten

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

‘Kinderen in de Bijbel’ is het jaarthema van Kompas. Ook de Heere Jezus is kind geweest. In alle dingen werd Hij ons gelijk. De schrijvers van de Evangeliën beschrijven ook Zijn kinderjaren. Het is duidelijk hoe arm en nederig de omstandigheden waren waarin Hij ter wereld kwam. En toch... er zijn een paar momenten waarin God laat zien Wie het Kind in de kribbe echt is. Een paar momenten van koninklijke luister. Denk maar aan het leger van engelen dat Gods lof zong in de nacht. Dat moet een grote bemoediging zijn geweest voor Jozef en Maria. Dit Kind is geen gewoon kind! Het is de Zoon van God. Een tijd later (gezien het gebod van Herodes misschien wel 1 of anderhalf jaar later) laat God nogmaals zien dat Jezus geen gewoon kind is. Oude profetieën gaan in vervulling als de wijzen uit het oosten komen om het Kind te aanbidden. Het moet voor Jozef en Maria tot verwondering zijn geweest. Die rijke, geleerde mannen die neerknielen voor dit Kind. God ziet ook nu nog graag mensen knielen voor Zijn Zoon. We hoeven niets mee te nemen. Onze lege, vuile handen wil Hij vullen met Zijn genade. Komt, laten wij aanbidden die Koning!

Namens de redactie,

Gertrude de Regt

verbindt jongeren

Kinderen in de Bijbel – Knielen voor het Kind

Thema

Toelichting op het thema

Het jaarthema van *Kompas* is: kinderen in de Bijbel. In aansluiting daarop is als thema van dit kerstnummer gekozen: de aanbidding van hét Kind door de wijzen uit het Oosten.

Introductie van het thema voor de kinderen

Neem een geboortekaartje mee. Praat met de kinderen over het geboortebericht. Mogelijke vragen zijn:

“Wat is dit voor een kaartje?”

“Wanneer krijg je zo’n kaart?”

De geboorte van de Heere Jezus werd niet meteen aan iedereen bekend gemaakt. De Heere vertelt het aan de herders door een engel en aan de wijzen door middel van een bijzondere ster.

(In plaats van een geboortekaartje kan er ook een krantenbericht meegenomen worden dat verschenen is bij de geboorte van een prinsje of prinsesje).

Zingen en lezen

Zingen

Zie het kerstprogramma

Lezen

Mattheüs 2: 1-12

Kerntekst

En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelve aangebeden; en hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud en wierook, en mirre (Mattheüs 2: 11).

Vertelling

Wat een drukte in de grote stad Jeruzalem. De mensen praten opgewonden met elkaar!

“Heb je het al gehoord?” zeggen ze, “er zijn vandaag belangrijke, geleerde mannen in de stad gekomen. Ze hebben een lange reis gemaakt. Ze komen uit een land hier ver vandaan, uit het oosten. Het zijn rijke mannen. Ze hebben prachtige, dure spullen meegenomen. Maar ze zijn niet gekomen om hun spullen te verkopen. Nee... ze zeggen dat ze gekomen zijn om de geboren Koning van de Joden te aanbidden. Begrijpen jullie dat? Er is hier toch helemaal geen Koningkind geboren? Koning Herodes is de baas in ons land, maar in zijn paleis is geen kind geboren.” Sommigen mensen moeten er zelfs om lachen.

Waarom hebben deze mannen hun eigen land verlaten en hebben ze zo’n lange reis gemaakt? Luister maar wat er gebeurde.

Het is nacht. De wijze mannen staan buiten en kijken naar de prachtige sterrenhemel. Ze denken dat die sterren iets vertellen over wat er allemaal in de wereld gebeurt. Opeens zien ze een bijzondere, onbekende ster. Die hebben ze nog nooit gezien. Er moet wel iets bijzonders gebeurd zijn! Met elkaar overleggen ze wat deze ster zou kunnen betekenen. De wijzen mannen gaan op zoek in oude boeken. Hebben ze toen misschien de oude profetie van Bileam gevonden, waarin staat dat er een ster zal voortgaan uit Jakob en dat er een koning uit Israël zal opkomen?

“Maar dan moeten we naar Israël, naar Jeruzalem!” Er komt een verlangen in hun hart om dit Koningskind te vinden en te aanbidden.

De wijzen gaan op weg. Het is een lange reis van wel een paar weken. Ze hebben één keer de ster gezien in hun land en nu is het hun verlangen om dit Koningskind te leren kennen. De Heere werkt in het hart van deze wijze mannen en daarom willen ze niets anders dan op zoek gaan. Ken jij dat verlangen? De Bijbel wijst je de weg om het Koningskind te vinden.

Nu zijn ze in Jeruzalem gekomen. Maar... wat een teleurstelling! Het is zo anders dan ze verwacht hebben. Er is helemaal geen feest in Jeruzalem, de mensen weten niets van de geboren Koning. Het is een dag zoals alle andere dagen.

Zullen ze dan maar terug gaan naar hun land? Hebben ze het verkeerd gehad?

Maar de mannen kunnen niet meer terug, ze willen niet terug, ze willen alleen nog maar de Koning vinden. Daarom vragen ze het aan alle mensen in Jeruzalem: "Waar is de geboren Koning der Joden? Want wij hebben Zijn ster gezien in het Oosten en zijn gekomen om Hem te aanbidden."

Ook in het paleis van koning Herodes horen de knechten over de wijzen. Ze gaan naar hem toe: "Koning, er zijn wijze, rijke mannen in de stad en ze zijn op zoek naar de geboren Koning van de Joden. Wij hebben al verteld dat ze verkeerd zijn, dat ze hier niet moeten zijn, dat er hier geen koningskind geboren is. Maar zij zijn er heel zeker van dat er wel een Koningskind geboren is!"

Koning Herodes schrikt... Een Koningskind geboren? Een nieuwe Koning? Maar dat betekent dat hij straks niet meer alleen de baas is over het land. Zou het echt waar zijn? Zou die Koning echt geboren zijn? Ja... hij heeft wel eens iets gehoord over een Messias, Die zal komen om Zijn volk te verlossen. Heel lang geleden hebben profeten dat verteld. Dat staat wel ergens opgeschreven in de boeken... maar dat is al zolang geleden. Maar... als het nu toch eens waar is? Stel je voor dat hij van de troon gestoten wordt! Koning Herodes wordt er bang van. Hij moet er alles van weten. Hij moet weten waar Die Koning geboren zal worden. Hij vraagt het aan zijn knechten: "Waar zal de Koning der Joden geboren worden?" Zijn knechten weten het ook niet. "U moet het maar vragen aan de overpriesters en de schriftgeleerden. Die zullen het vast wel weten, die weten zoveel uit de Bijbel.

Koning Herodes laat de overpriesters en de schriftgeleerden bij hem brengen. "Mannen, vertellen jullie mij eens, waar zal de Christus geboren worden?" Dat is niet zo moeilijk, dat weten ze wel. "In Bethlehem, zo heeft de profeet het gezegd. De Christus zal in Bethlehem geboren worden. De profeet Micha profeteert ervan: *En gij Bethlehem Efratha, zijt gij klein om te wezen onder de duizenden van Juda? Uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid.*"

Nu wordt de koning wel erg bang. Bethlehem is hier niet ver vandaan. Het is maar een paar uur lopen. Hij moet hier een einde aan maken, hij wil zelf koning blijven! Hij moet weten of die Koning geboren is en waar precies. Dan kan hij Hem doden.

In het geheim laat de koning de wijze mannen bij zich roepen. Hij vraagt hen alles over de ster die ze gezien hebben. Waar hebben jullie de ster gezien? Hoe lang is het geleden? De wijzen vertellen de koning alles wat ze weten.

"Gaan jullie maar naar Bethlehem. Daar zou de Koning der Joden geboren worden. Daar moeten jullie Hem zoeken. Het is hier niet ver vandaan. En als jullie Hem gevonden en aanbeden hebben, kom dan weer langs mijn paleis. Ik wil ook graag weten waar de geboren Koning is, ik wil Hem ook aanbidden." De wijzen beloven het: als zij de Koning gevonden hebben, zullen ze terugkomen. Herodes lacht, de duivel lacht... ze zullen proberen Gods werk tegen te houden!

Daar gaan de wijzen. Ze moeten naar Bethlehem. Naar een klein stadje. Niemand uit Jeruzalem gaat met hen mee. Straks is alles toch nog voor niks geweest, hebben ze voor niks deze lange reis gemaakt. Hoe zullen ze straks weten waar de Koning geboren is? Zullen ze het in Bethlehem weer aan alle mensen moeten vragen?

Zoek jij ook naar die Koning, Die naar de aarde kwam om Zijn kinderen te verlossen van de zonde? De wijzen blijven zoeken, zelfs als het er op lijkt dat alles misloopt. Maar de Heere vergeet de wijzen niet. Hij zal ze Zelf bij hét Koningskind, bij de Heere Jezus brengen.

Want, kijk daar eens... wat zien ze? Een bijzondere ster! Dezelfde ster die ze gezien hebben in het Oosten. Het is alsof de Heere zegt: Al gaat er niemand met jullie mee uit Jeruzalem, ik ga wel met jullie mee. Ik zorg voor jullie.

De wijze mannen volgen de ster naar Bethlehem. Wat zijn ze blij. De ster die ze in het Oosten hebben gezien, gaat hen nu weer voor.

Ze volgen totdat de ster blijft staan, boven een huis. Een mooi huis, een paleis misschien? Nee, een heel gewone woning. Daar moeten ze naar binnen. En als ze binnenkomen zien ze het Kindje Jezus met Maria, Zijn moeder. Is dit het nu, waar ze die lange reis voor gemaakt hebben? Hebben ze hun kostbare geschenken meegenomen voor zo'n eenvoudig Kindje? Maar de wijzen mogen door het geloof verder zien. Dit Kind is de Koning die ze zochten. Hij is de Zaligmaker, Hij wil hen verlossen van de zonden. De wijzen pakken niet meteen hun geschenken uit. Eerst knielen ze neer. Die wijze en rijke mannen knielen neer voor dit Koningskind. Vol verwondering aanbidden ze Hem. Als de mannen de Heere Jezus

aangebeden hebben, willen ze alles aan Hem geven. Ze maken hun schatten open en geven het goud, wierook en mirre.

Jij hebt geen goud, wierook en mirre. Jij mag je vuile en zondige hart aan de Heere Jezus geven. Dat is het liefste wat Hij wil hebben. Hij is arm geworden om zondige mensen weer rijk te maken. Zo kan het weer goed komen tussen God en ons. Kniel neer voor de Heere Jezus, dan zal je merken dat Hij ook jouw Zaligmaker wil zijn.

De wijzen kunnen hier niet blijven. Ze moeten terug naar hun eigen land.

En wat denk je? Zijn de wijzen nog terug gegaan naar koning Herodes? Nee, als het plan van koning Herodes gelukt was, had er niemand meer zalig kunnen worden. De Heere houdt het plan van Herodes – en het plan van de duivel - tegen. Gods plan gaat door. Hij laat de wijzen in een droom weten dat ze langs een andere weg naar hun land terug moeten gaan.

Ze gaan zonder geschenken terug. Het lijkt alsof ze armer zijn geworden. Maar deze wijze mannen keren rijker terug naar hun land dan toen ze gekomen zijn. De geboren Koning is hun Koning geworden. Al is Hij nog in Bethlehem, toch is Hij De Koning geworden in hun hart. Hij blijft bij hen. Dat is het grootste geschenk wat je kunt krijgen.

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte voor leidinggevenden

De Wijzen

De wijzen zijn geleerden die zich bezighouden met het bestuderen van de sterren. Ze voorspellen uit de stand en de loop van de sterren de gebeurtenissen op aarde.

We weten weinig over wie deze wijzen zijn geweest. Mattheüs zegt vrijwel niets over de identiteit van deze mannen. We weten alleen dat een aantal wijze mannen uit Perzië of Babylonië is gekomen om Jezus te vereren met geschenken.

Ster

De sterrenkundigen in het Oosten zien een onbekende, opvallende ster. Mogelijk leggen ze verband tussen de hun bekende profetie van Bileam, de verwachting van de Joden van een grote koning en het verschijnen van deze bijzondere ster.

Bileam, die ook afkomstig was uit het Oosten, profeteerde van een grote, toekomstige Koning van Israël, Die al hun vijanden zou overwinnen. *Er zal een ster voortkomen uit Jakob, en er zal een scepter uit Israël opkomen (...)* En er zal Één uit Jakob heersen, en hij zal de overigen uit de steden ombrengen (Numeri 24:17,19).

Daniël was het hoofd van alle wijzen in het hele rijk van Babel. Hij zal zeker niet nagelaten hebben bekendheid te geven aan de profetieën van de komende Messias.

Veel Joden wonen in deze tijd nog in de diaspora in het Oosten, zoals 35 jaar later blijkt uit hun aanwezigheid op het Pinksterfeest, als de Heilige Geest uitgestort wordt: *Parthers en Meders en Elamieten en die inwoners zijn van Mesopotamië, (...) beiden Joden en Jodengenoten* (Handelingen 2:9,10). Zij hebben de kennis van de Joodse Messiasverwachting levend gehouden onder deze volken.

Overpriesters

De overpriesters zijn de 24 hoofden of oversten van de 24 priesterafdelingen. Ze zijn meestal leden van de hogepriesterlijke families en zelf hogepriester geweest voor een jaar.

Herodes

Herodes is de eerste buitenlandse koning die bij gratie van de Romeinen van 37-4 voor Christus over Israël regeert, omdat zijn vader Antipater de Romeinen geholpen heeft, toen deze het land Israël veroverden. Herodes is een heel wrede koning. Hij vermoordt, naast talloze andere vrouwen, zelfs zijn eigen vrouw, haar moeder, drie van zijn eigen zonen en een zwager. Hij is berucht vanwege het uitmoorden van de kinderen in Bethlehem.

Hij is beroemd wegens zijn uitbouw, naar Grieks model, van de tempel in Jeruzalem. Door het verfraaien van de tempel probeert hij de gunst van de Joden te winnen. Daarnaast laat hij in Israël ook drie tempels voor de Romeinse keizer bouwen.

Afstand

De afstand van Mesopotamië naar Jeruzalem is, afhankelijk van de plaats waar de wijzen vandaan komen, op zijn minst een paar weken reizen.

De afstand van Jeruzalem naar Bethlehem is negen kilometer.